

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond — și timbru de 60 fl. pentru fie-care publicare.

Deschidem abonament nou, pe jumătatea de an ce urmăzează, cu prețurile indicate în fruntea foii, și rugăm pe vechii abonenți să-și renoiască cât mai grabnic abonamentul, pentru-ca să nu se facă întreruperi cu espedarea foii. Totodată îi rugăm să stăruie pentru lățirea ziarului nostru, chemat a lucra și în viitoriu cu tot zelul la înaintarea poporului nostru pe toate terenele, special însă pe cel bisericesc și școlar.

Administrația.

Nr. 4444 Epitr.

Cerculariu

tuturor protopresbiterilor, preoților, asesorilor și personalului consistorial, profesorilor seminariali și dela gimnasiul nostru din Brad.

La anul 1892 înființând și noi un fond de pensie pentru toți protopresbiterii, preoții, asesorii și personalul consistorial, apoi pentru profesorii seminariali și dela gimnasiul nostru din Brad, în §§. 14 și 31 din statutele acelui fond ni-am rezervat, ca după un restimp de 5 ani de praxă și experiență, să revenim asupra dispozițiilor din acele statute și a le corege și emenda după împrejurări.

În anul acesta, după aproape 10 ani de praxă, subscrisul consistoriu și-a ținut de datoriță a reveni asupra acelui fond și a prezenta Venerabilului nostru Sinod archidieceșan experiențele sale, pe a căror basă acel Venerat Sinod, prin concludul din 13/26 Aprile a. c., Nr. 105, a votat între altele și următoarele modificări în statutele de până acum ale fondului pre basă §-ului 14 din statutele modificate, statorind următoarele pensii:

- pentru funcționarii consistoriali, după un serviciu de 40 de ani, 60 de ani, 70 de ani, după un serviciu de 30 de ani, cu salarii fixe, în suma salariului, care îl are respectiv în momentul ce se pensionează, afară de bani de cuartir;
- pentru protopresbiteri după serviciu de 40 ani, suma de 2400 corone;
- pentru parochi cu pregătire de 8 clase gimnasiale, după un serviciu de 40 ani, suma de 1600 corone;
- pentru parochi cu pregătire mai puțină de 8 clase 800 corone, 600 corone, 400 corone, după un serviciu de 40 de ani;
- pentru capelani și diaconi e normativă cualificațiunea de sub c) și d).

Dară în schimb toți acestia au să plătescă o taxă fundamentală de 30% și o cotă anuală de 4% dela suma maximală de pensie, și adică: protopresbiterii vor plăti 30% după pensie de 2400 corone, o taxă fundamentală de 720 corone și în tot anul câte 4%, 96 corone.

Preoții cu 8 clase, după 1600 corone, o taxă fundamentală de 480 corone și în tot anul câte 64 corone. Preoții fără 8 clase după 800 co-

rone, o taxă fundamentală de 240 corone și în tot anul câte 32 corone.

Membrilor de până acum ai fondului, adică: asesorilor, protopopilor, preoților, profesorilor dela seminarul și dela gimnasiul din Brad și personalului consistorial, cari pe baza statutelelor celor vechi au fost și până acum membri ai fondului, le stă în voie, să rămână și mai departe membri după statutele cele vechi, în care cas, adică când cineva ar rămâne și pe viitoriu membru după statutele cele vechi ale fondului, acela nu are a plăti taxele cele nou sporite, ci numai cele vechi, dară apoi nici suma pensiunii nu o poate pretinde, decât cea normată în statutele cele vechi.

Fiind-că însă suntem tot numai la început și nu putem prevedea într'un viitoriu așa îndepărtat, așadar pentru-ca prin plățirea de pensii atât de mari, mai nainte de a se fi consolidat bine fondul, la nici un cas să nu se atace capitalul lui, ceea-ce ar periclita însuși fondul, s'a aflat de lipsă a se satori în §. 29, ca dacă totuși fondul nu ar fi în stare a suporta toate angajamentele, adică: dacă n'ar fi în stare a plăti pensiunile în măsura ce s'au satorit, atunci în asemenea cas nici protopopii, nici preoții, nici asesorii și profesorii și personalul consistorial nu vor avea drept a pretinde întreaga pensie, ci numai cuota, ce o va permite starea fondului.

Spre mai bună orientare în alăturare sub ./. se trimite fie-cărui membru al fondului câte un exemplariu din statutele cele noue, ca să le studieze și să se orienteze și mai bine în cauză; asemenea se trimite sub ./. și instrucțiunea satorită de consistoriu în ședința plenară dela 8/21 Martiu 1901, Nr. 2403 Plen. și pusă în mod provisor în aplicare.

Când aducem acesta la cunoștința tuturor, provocăm pre unul fie-carele să se dechiarie aici în scris în termen până la 1-a Octobrie 1901 st. v. și să arete dacă voiesce și opteză pentru favorurile și obligămintele din statutele noue, sau rămâne cu drepturile și datorițele după statutele vechi?

Se observă totdeodată că membrii reflectanți la acest beneficiu sunt provocați a ține cu punctualitate termenul susprovoat și acesta cu atât mai vârtos, cu cât însinuările urmate după termenul pus, la nici un cas nu se vor lua în considerațiune și nici remediu de justificare nu se admite.

Se mai atrage deosebită atențiune a membrilor și la dispozițiunile §§-ilor 5 și 7 din statutele noue privitoare la solvirea taxelor.

În fine se observă, că acei membri, cari vor opta pentru favorurile și obligămintele din statutele noue, sunt datorți a solvi ratele amăsurat §-ului 32.

Statutele cele noue intră în vigoare la 1-a Ianuarie 1902.

Oficiile protopresbiterale sunt însărcinate a trimite fie-cărui preot pre lângă colă de înmanare, acest cerculariu, care li-se trimite în număr corespunzător, dimpreună cu

statutele și instrucțiunea cel mult până la 31 Iuliu 1901, 60 bilete de înmanare a le substerne consistoriului pre lângă raport nesmintit până la 15 August a. c.

Membrilor din centru li-se înmanuiază acest cerculariu direct de aici, 60 profesorilor seminariali și celor dela gimnasiul din Brad prin direcțiunile respective, tot în modul indicat, având dinsele asemenea a raporta până la termenul pus.

Sibiu, din ședința consistoriului archidieceșan, ca senat epitropesc, ținută la 9 Iunie 1901.

Ioan Metianu m. p.,
archiepiscop și metropolit.

Dr. Elie Cristea m. p.,
ierodiacon, secretariu consistorial.

Biblioteci școlare.

Negreșit, că una din cele mai mari datorințe ce le avem, toți și de pretutindenea, este să grijim, ca școlile noastre confesionale să fie ridicate la nivelul reclamat de spiritul timpului și să devină tot atâtea adevărate izvoare de cunoștințe necesare pentru viața astăzi atât de grea și atât de plină de lupte obositoare.

Ridicarea și susținerea de școle confesionale, cu limba noastră ca limbă de propunere, este un drept acordat nouă prin lege; dar' este și o datorință care ne apasă greu, datorința de a le pune și ține în starea reclamată de lege, pentru-că în cas de abatere dela dispozițiile legii dreptul dat ni-se poate detrage.

Se impunea deci și se impune mereu superiorității noastre bisericesci-școlare datorința de a controla din când în când, atât starea învățământului dela sate, cât și starea edificiilor școlare, pentru-ca defectele și lipsurile ce s'ar constata să pōtă fi delăturate în pripă și înainte de a deveni ele prea mari și neînlăturabile.

O astfel de vizitare generală de școle a ordonat consistoriul nostru archidieceșan și pe la începutul anului trecut, însărcinând cu efectuarea ei comisari speciali, provăduți cu instrucțiuni amănunțite, și îndrumați să facă raporte detaliate despre cele esperiate prin comune.

Raportele acestea, intrate la consistoriul archidieceșan, au fost studiate în mod amănunțit, și pentru toate scările singuratiche s'au făcut pașii necesari, ca să fie ridicate, așa, ca anul viitoriu școlar să se înceapă pretutindenea în localuri corespunzătoare și provădute cu toate cele necesarii pentru instrucțiunea publică.

Din aceleași raporte au fost constatate însă și unele scăderi de natură generală, aflate cam pretutindenea în școlile noastre poporale, și cu privire la aceste scăderi a edat acum venerabilul nostru consistoriu archidieceșan un cerculariu, adresat tuturor celor însărcinați cu conducerea și supravegherea școlilor noastre, cerculariu în care sunt înșirate cu deosebită îngrijire toate îndreptările ce trebuiesc făcute, pentru-ca școlile să prospereze și să devină aceea ce trebuie să fie: foculare de cultură pe seama neamului nostru.

Nu ne îndoim, ba suntem convinși, că cerculariul, care în curând va ajunge în mâinile tuturor celor chemați, nu va rămâne literă mōrtă, ci cuprinsul seu, care constituie o bogăție de îndreptări practice, o comoră de sfaturi bune părintesci, cum trebuie făcută una și cum trebuie făcută alta, pentru-ca școlile noastre poporale, dacă nu pot să fie cele dintâiu în țără, cel puțin să nu fie cele din urmă. se va întipări în inima fie-cărui chemat să îndrepte ce este de îndreptat, și astfel scopul va fi ajuns.

Cei cu tragere de inimă pentru școlă română vor afla în cerculariul despre care e vorba îndrumări, cum trebuiesc delăturate scăderile descoperite cu privire la *întocmirea, mobilarea și întreținerea localurilor școlare*, și vor afla îndreptări prețioase, că ce trebuie făcut pentru-ca să dispară *scăderile constatate cu privire la mersul învățământului*. În fine, vor afla sfaturi, ce trebuie făcut, ca învățătura să nu se restrângă numai la aceea ce e pus în planul de învățământ, la aceea ce *trebuie* să se propună și să se învețe în școlă, ci să se lăfiască mai departe cu ajutorul *bibliotecilor școlare*.

E atât de însemnată și de arde-tore chestia acesta a *bibliotecilor școlare*, încât îndemnați ne vedem să reproducem din cerculariu întreaga parte care se refere la crearea și întrebuințarea lor, și în care se spun următoarele:

„Instrucțiunea școlară luând, față de o mare parte din cei-ce au a fi împărțășiți de ea, în împrejurările noastre caracterul unei lucrări mai mult sau mai puțin *silnice*, și adăugând la acesta și împrejurarea, că procedarea puțin pedagogică și metodică a multor învățători, precum și cărțile noastre școlare nu oferă destulă ocaziune pentru deșteptarea *interesului pedagogic*, care și preste anii de școlă, viu rămânând, se înduplece la continuarea mai cu zel a lucrării pentru îndeplinirea culturii câștigate în școlă, este esplicabil fenomenul că, deși mulți de ai nostri umblă la școlă, totuși în viața practică este încă foarte mare numărul acolora, cari nu știu scrie și ceti, sau se dau de atari. Această lipsă de cetitori se resimte destul de dureros în producțiunea noastră literară, care, din cauza prea puținului sprijin, foarte cu anevoie dă înainte și rezultatul final e în defavorul înaintării noastre culturale preste tot. Pe lângă împlinirea cu zel a chemării învățătoresci în școlă și pe lângă mai mare luare aminte, ce trebuie să se dea părții metodice în predarea obiectelor de învățământ, este de neapărată trebuință, ca și în școlă, dar' mai ales în timpul liber de ocupațiunile școlare, să se dea elevilor mai multă ocaziune pentru lectură interesantă și instructivă. Înființarea unei biblioteci școlare la fie-care școlă, care pe lângă scrieri pedagogice, menite pentru cultivarea mai departe a învățătorului, să conțină scrieri menite pentru tinerime, este o necesitate de prima ordine. Nu se recere, ca în această bibliotecă să fie cărți multe și scumpe, e de ajuns un număr mai mic de cărți, cari să fie scrise la înțelesul tinerimii școlare. De aceste avem deși nu multe, totuși câteva destul de bune și de potrivite și în limba română, și pentru procurarea lor nu se recer sume, cari susținătorii școlii să nu le

pótă acoperi în curs de câțiva ani, înciripându-și astfel pe rând biblioteca școlară pentru tinerime. O consemnare a cărților, ce ar pute avea loc în bibliotecile școlare se comunică în deosebi prin alt circular. Cărțile aceste vor pute fi cetite, se înțelege, cu folos numai de elevii claselor 2 sau 3 din urmă, și de elevii școlii de repetiție, cari au din învățământul școlar premergător ideile și noțiunile necesare pentru înțelegerea lor. Învățătorul va designa deci cari din cărțile bibliotecii pentru elevii cărei clase sunt potrivite, acestora li-se vor da apoi spre cetire, și pentru-ca să se convingă, că ele au și fost cetite, va fixa vr'o anumită oră pe săptămână, în care prin conversare nesilită și amicală cu elevii să afle dela ei, ce au reținut din cele cetite, să le clarifice lucruri, cari ar fi rămas de ei neînțelese și să le deștepte interesul pentru sfere din ce în ce mai largi de cunoștințe și pentru cetire de cărți din ce în ce mai grele, cari să-i introducă cu încetul în cunoșcerea mai pe deplin a societății, a omenimii și a lucrurilor din lume. Având astfel de bibliotecă și folosindu-le cu pricepere, ne creăm un sprijin pentru înaintarea noastră culturală, cum nu ni-l putem dori mai bun și mai cu sporul.

Ca toate cele amintite însă se nu rămân literă murtă, este fără îndoială de trebuință, ca toate organele chemate a îngriji de mersul bun al afacerilor noastre școlare și mai ales preoții nostri, ca cei mai de aproape chemați, să-și împlinescă cu zel, bunăvoință, stăruință și căldură lucrarea cu care sunt încredințați, și să exercite cu toții, pe cari i privește, cu punctualitate, stricteță, dar și cu bunăvoință controla necesară; eară protopresbiterii ca inspectori districtuali de școle, chemați a controla și a însuși pe preoți și pe celelalte organe din parohie și la asemenea lucrări, să facă acestea nu numai cu ocaziunea examenelor anuale și nu numai atunci să iasă în fie-care comună și să inspecționeze mersul lucrurilor, ci de câte-ori li-se dă ocaziune a se afla în vr'o comună și în alte afaceri decât cele școlare, să nu întrelase a visita școlă, controlând, încurajând, dojenind și dând îndreptari bun, după cum va fi trebuință de una sau de alta.

Numai astfel lucrând cu toții cu zel, stăruință și înțelepciune, putem spera o mai spornică înaintare în cultură, bunăstare și fericire a poporului nostru.

Desvoltarea unei teme

de
Înv. Nicolae Simulescu.
(Fine).

De elevi în secțiunea pedagogică a seminarilor noastre să fie primiți, întru cât e posibil, numai aceia cari din atragere se dedică carierei învățătoresc, ear' nu din interese familiare, sau din ambiția de a deveni cutare cu slujbă în comuna sa, cu atât mai puțin de aceia cari din cauză că fiind în gimnasiu studenți slabi, ca să nu fie siliți a se aplica la vre-o meserie, aleg să fie învățători.

În institutul pedagogic pe lângă teorie să se dea elevilor mai multă praxă. Pe lângă cele 3 cursuri existente în arhidieceasă ar fi necesar a se înființa și al 4-lea, în care apoi să se iee numai praxa lucrului, atât cu privire la predarea diferitelor obiecte de învățământ, cât și la alte treburi ce se ating de oficiul învățătoresc, precum: purtarea condicelor școlare, cunoșcerea organizației școlii ș. a.

Atunci n'ar mai obveni casuri, ca învățătorii începători să se lovească de diferite lucruri cari îi sunt de tot străine și să rătăcescă în afacerile școlare la tot pasul.

Căți învățători tineri poți afla cari sunt de tot neorientați și nu știu nici modul de a se pute ajuta. Prescriese Regulamentului școlar, purtarea condicelor școlare, alegerea materialului de predare pentru fie-care curs, compunerea planului orelor de prelegeri ș. a. sunt pentru ei lucruri cu totul neînțelese.

Căți învățători tineri nu află, cari nici nu știu, dacă există un Regulament școlar care normază activitatea sa și a școlii și din care ar pute afla acele lucruri referitoare la școlă, pe cari nu le cunoșce și nu le știe.

Și apoi un om care nu cunoșce secretul meseriei lui, pôte să facă progres? pôte să iubescă meseria de care el n'are idei clare?

2. Salariul învățătorului român asemenea trebuie să fie regulat, dacă e, ca el să pótă subsista ca funcționar liber de ori-ce preocupare și fără temă pentru existența sa și a familiei sale.

Suma minimală ce se dă astăzi aceluia, fără nici o exagerare, e de tot neînsemnată, de tot mică. În privința salariului învățătorului român confesional e pus alături cu servitorii dela diferitele oficii politice, cu poliști cari asemenea sunt plătiți cu 600 cor.

Acestia însă sunt cu mult mai favorizați, căci fără certă și fără abatere și primesc banii la prima fie-cărei luni.

Statul plătesce pe învățătorii săi dela sate cu 1000—1200 cor. salar fundamental, 100—200 cor. bani de cuartir, apoi grădină, cuinvenal ș. a., așa că un astfel de învățător iasă pe an la suma de 1500—1600 cor.

Pentru-ca învățătorul român confesional să pótă prețui după adevărata sa valoare chemarea sa, pentru-ca desbrăcat de miseria în care se află, după remunerația ce o trage azi, să pótă fi cu mai multă însuflețire față de oficiul său, e natural, ca el să fie pus în aceea poziție în care se află alți învățători din stat.

Afirmația ce de atâtea-ori o auzim când e vorba de regularea unui salariu învățătoresc, că poporul e sărac, că poporul e îngrămadit cu diferite biruri și diferite necazuri și nu pôte, e de tot ridiculă!

Toate se pot, numai salariul învățătorului nu! Cercetând, ne vom convinge, că comune de ale noastre consumă pe an beuturi spirituoase de 4—40.000 corone, afară de luxul cel mare ce ia din ce în ce tot mai mult teren, afară de cheltuielile ce poporul pentru lucruri ne-țrebnice le face, precum procese ș. a. Apoi o mai bună și mai corespunzătoare plată dată învățătorului școlii sale va forma ore sarcină de neînvinș?

Încât privește încassarea și plățirea salariului învățătoresc, asemenea ar trebui să fie regulată de așa, ca învățătorul să rămână scutit de ori-ce atingere vătămătoare din partea poporului.

Acésta s'ar pute dacă aruncu sau repartiza pentru susținerea școlii (sau mai bine plata dascălului) nu s'ar încassa pe calea cerșitorască de astăzi.

Pentru acest scop autoritățile noastre școlare superioare ar trebui să întrevină la guvernul țării, ca să iee încassarea impositului pentru susținerea școlii confesionale deodată cu celelalte dări de stat și aruncuri comunale, măsurându-se fie căruia contribuent în procente după darea directă către stat.

Organele comunale apoi sumele încassate să le transpună Preaven. Consistoriul arhidieceșan resp. diecesan pentru alimentarea unui fond din cari învățătorul român la prima fie-cărei luni să-și pótă ridica salariul său.

Dacă nu ne-am teme de un pericol, ar pute lua chiar statul salarisarea tuturor învățătorilor confesionali din țară, așa, ca urmând ca și cu salariile preoției noastre, să transpună sumele recerute spre acel scop autorității școlare supreme spre plățire.

În ambele cazuri poziția învățătorului român s'ar îmbunătăți în măsura ce acum abia am puté-o calcula, ear' îmbunătățită sörtea aceluia, însuflețirea ce s'ar manifesta întru împlinirea chemării sale, ar aduce mare progres pentru înaintarea școlii și prin urmare pentru dezvoltarea culturală și materială a poporului nostru.

Și ceva va trebui să se facă în acésta direcție pentru învățătorul român, dacă e ca el fără preocupare zilnică pentru câștigarea de alte venituri pentru existența sa și a familiei sale, să se pótă dedica numai carierei sale.

Cei chemați să nu uite, că tot minutul de întârziere în ameliorarea sorții învățătorului nostru confesional va forma un veac de intunec pentru poporul nostru!

3. Organizația actuală a celor mai multe școle de ale noastre, precum și diferitele împrejurări ce cad în dauna acesteia, asemenea vor trebui delăturate.

Un edificiu de școlă corespunzător și provădit cu cele necesare pentru învățământ, așa, ca învățătorul să pótă folosi mijlocele recerute la predarea diferitelor obiecte de învățământ, de sigur va crea acestuia o bună dispoziție sufletască pentru cariera sa și va stărni în sufletul său un deosebit interes față de oficiul său.

Pentru a da posibilitatea părinților economi ai elevilor, de a se pute ajuta de acestia la lucrările economice în timpul de toamnă și primăvară, s'ar pute aplica și la noi praxa observată la școlile conaționalilor sași.

Acestia pentru timpul când se adună recolta de pe câmp dau elevilor ferii, în primăvară, apoi în săptămâna patimilor dau examenale, ear' de aci încolo până la finea lui Iunie se țin prelegeri numai dela 6—7¹/₂ ore a. m., rămânând la timpul de peste zi liber.

În modul acesta n'ar mai obveni nici cercetările neregulate împreunate cu pedepse și astfel certele și neînțelegerile dintră părinți și învățător n'ar avé loc.

Lipsind și aceste frecări, desigur învățătorul român va lucra și el cu mai multă tragere de inimă pentru școlă și ar desvolta mai multă activitate.

Afară de acestea învățătorul ar trebui să fie cruțat de multele critici ce i-se fac atât de omeni competenți, cât mai ales de cei necompetenți aproape în toate acțiunile sale.

Pe lângă acestea să fie mai bine considerat, să aibă și el loc în diferitele corporațiuni bisericesci-școlare, prin ce și-ar lărgi tot mai mult cunoștințele.

Acestea ar fi mijlocele prin cari școlii române i-s'ar pute da avântul recerut spre progres și înaintare.

Din Brad.

La „masa studenților“ din Brad s'au mai înscris ca binefăcători următorii on. domni:

1. Prin o. d. Dr. Aurel Vlad adv.: Dr. Nicolau Stănila, subnotar de trib. reg. (Deva) cu 4 cor., Dr. Aurel Vlad adv. (Deva) 20 cor. Suma 24 cor., ca ajutoriu și pe viêtă.

2. Prin o. d. protoprb. Vasile Domșa (Orăștie): Vasile Domșa protoprebiter cu 5 cor., Manasie Iar preot (Simeria), Dionisiu Bobeiu (Petreni), Luca Botean (Geoagiu), Daniil Pop (Geoagiu), I. Vlad (Gornatele), O. Botean (Ludești), toți preoți, Solomon Sabău și Ioan Băciu (Orăștie) de sus) învățători, câte 1 cor., Andrei Truca preot (Simeria) cu 3 cor., toți ca ajutători. Suma 16 cor.

3. Prin o. d. Dr. George Popa, pretor (Borossebeș): Atanasie Oancea oficiant (Elek), Patriciu Codăciu, inv. (Borossebeș), câte 1 cor., și Dr. George Popa pretor 5 cor., toți ajutători. Suma 7 cor.

4. Prin o. d. Teofil Fulea notar (Hunedóra): Teofil Fulea, binefăcător pe viêtă cu 50 cor., Antoniu Aranyosi (Nadasthia) inv. și George Dănilă primar (Hunedóra), George Rain preot gr. or. (Nadasthia infer.), Dr. I. Bonciu not. publ. (Hunedóra) cu câte 2 cor., Albert Schuster neguțat. (Hunedóra) și Nicol. Paraian inv. (Ocolish mare) cu câte 1 cor., toți ca ajutători. Suma 60 cor.

5. Prin o. d. Coriolan Bredician adv. (Lugoș): Mihail Beșan, Nicol. Proștian adv. Dr. George Dobrin adv., pe viêtă cu câte 20 cor., ajutători: Cor. Bredician adv., Dr. St. Petroviciu adv. cu câte 5 cor., Dr. Corn. Jurca adv. Dr. Pach. Avramescu adv., Dr. V. Brănicea publicist, Dr. Pompeiu Lazar avocat, Dr. Aurel Vălean adv., cu câte 4 cor., Tiberiu Bredicean, Caiu Bredicean, Nicol. Ioanovits, Dr. Nicolae Petroviciu, Dimitrie Cioloca, Mihail Brădicean cand. adv., Corneliu Bendu iurist, cu câte 1 cor., T. Borcan, Juca Aurel, cu câte 40 fil. toți din Lugoș. Suma 97 cor. 80 fil.

6. Prin o. d. Vasile Pahone adv. Bistrița: Dr. Vasile Pahone adv. 10 cor., N. N., N. N. și S. L., câte 1 cor., ca ajutători. Suma 13 cor.

7. Prin o. d. Inocențiu Bogdan preot gr. or. Faget: George Popoviciu, preot (Cliciova), Ales. Popescu faur Faget, Inoc. Bogdan preot, D. Feneș proprietar Faget, câte 2 cor., Axentie Gaița adv. Faget, 4 cor., X. și Eug. Ludușian câte 1 cor., toți ca ajutători. Suma 14 cor.

8. Din Păclisa, o. d. preot Nicolae Cado cu 10 cor. ca ajutător.

9. Din Sohodol prin st. d. Demetriu Goia preot; Demetriu Goia preot gr. or. Sohodol, George Năpău conduc. de lucru Sohodol), cu câte 20 cor. pe viêtă, George Todea faur Cămpeni și Petru Sicoe l. Iuon econom Sohodol, câte 1 cor. ca ajutători. Suma 43 corone.

10. Prin st. d. Ioan Gavrilescu paroch în Țințari: Ioan Gavrilescu paroch, Ioan Schiopu preot cu câte 1 cor., Biserica rom. gr. or. 2 cor. ca ordinari; Ilie Oana 50 fil., Petru Danciu 40 fil, Ioan Neguliciu 30 fil. și Irimie Socăciu învățătoriu 40 fil. Suma 5-60 corone.

11. O. D. Enea Hodoș profesor Caransebeș ca fondator cu 50 cor.

12. Din Crisciori prin o. d. Ioan Perian paroch: Ioan Perian și Al. Draia inv. pens. cu câte 2 cor. ca ajutători. Suma 4 corone.

13. Prin o. d. Alexiu Măngiuca adv. în Oravița: Dr. Alexiu Măngiuca și Dr. Ion Nedelcu adv. Oravița, cu câte 20 cor. pe viêtă, ca ajutători: Georgiu Anca cand. adv. și I. Trăilă adv. câte 5 cor., C. Pavloviciu oficiant, dna Maria Buia, dșora Ana Stepan câte 2 cor. Suma 56 cor.

14. „Sentenela“ a dăruit 2 acțiuni a 10 cor. Suma 20 cor.

15. Dl Ioan Jurca, paroch gr. or. în Cebea și epitrop al gimnasiului rom. gr. or. din Brad s'a înscris ca binefăcător pe viêtă solvind taxa de jumătate 10 cor.

16. O. D. Petru Călcianar, adv. Orșova, a mai contribuit 10 cor.

17. „Detunata“ institut de cred. și econ. a solvit taxa ca binefăcător fondator 50 corone.

18. Ioan Șinca, paroch Găunosa 2 cor., Dr. Alesandru Vlad, adv. Deva 10 cor. Dr. Pavel Oprea, profesor gimn. Brad. 50 cor. binefăcător fondator., George Părau, director gimnasial, Brad 20 cor. binefăcător pe viêtă. „Ardeleana“ institut de credit și de economii în Orăștie din venitul anului 1900 a contribuit 100 cor.

Marinimoșii binefăcători primescă profundă mulțumită.

P. T. D. cari au liste sunt rugați a le trimite cu ori-ce rezultat!

Brad, 25 Iunie, 1901.

Comisiunea administrativă.

Din Șimleul Silvaniei. Programa

festivităților aranjate dinprilegiul adunării societății pentru crearea unui fond de *teatru român*, ce se va ținé estan în Șimleul Silvaniei la 1, 2, și 3 August st. n.

1. În 31 Iulie a. c. st. n.

a) la două ore d. p. primirea comitetului societății la gara Șimleului. Primirea și încuadrarea oșpeților

b) la 8 ore sêra serată de cunoștință în „Hotelul național“.

2. În 1 August a. c. st. n.

a) la 8 ore dim. serviciu divin în biserica gr.-cat. română din loc. Responsoriile le va executa corul teologilor din Gherla.

b) la 11 ore a. m. prima ședință a adunării.

c) la 2 ore d. p. banchet.

d) la 8 ore sêra concert și reprezentațiune teatrală. Programa detaliată se va trimite la foi și se va distribui în sêra reprezentațiunilor la cassă.

3. În 2 August a. c. st. n.

a) la 9 ore dim. a doua ședință a adunării.

b) la 1 oră prânz comun a la carte.

c) la 3 ore d. p. excursiune la Pădurița Morii: „Vila Ana“.

d) sêra la opt ore petrecere de vară în promenada orășenescă.

4. În 3 August a. c. st. n.

Excursiuni cu trăsura, în jurul Șimleului.

5. Sub durata festivităților vizitarea exposiției obiectelor industriei de casă aranjate de reuniunea femeilor române din comitatul Hunedóra și Selagiu.

Nota. P. O. oșpeți sunt rugați în privința cuartirului a se adresa până în 22 l. c.

la dl Ioan P. Lazar comptabil la institutul de credit „Silvania” în Șimleul-Silvaniei.

Biroul comitetului arangiator sub decursul festivităților va fi permanent în localitățile institutului de credit „Silvania”.

Trenurile sosesc dela Carei la 10¹/₄ ore a. m., dela Cluj la 4³/₄ d. m., dela Orade la 1¹/₂ d. m. și sera la 10¹/₂.

Șimleul-Silvaniei la 9 Iuliu.

Comitetul de primire.

Revista esternă

Răsboiul Burilor. O telegramă din *Bruzella* a ziarului „Daily Mail” din Londra raportează următoarele: În raportul său din urmă trimis lui Krüger generalul Botha spune, că 7000 de olandezi din colonia Cap luptă în oștea Burilor și că zi de zi se alătură la Buri insurgenți olandezi.

Mare-ducele Mihailovici în Varna. Vineri a sosit la Varna mare-ducele *Alexandru Mihailovici*, însoțit de principele *Ferdinand* și întimplat de entusiaste ovațiuni din partea populației. După primirea numărului deputați a asistat la serviciul divin celebrat de metropolitul Bulgariei, care după serviciu a adresat ducelui o alocuțiune zicând că în această vizită vede baza restabilirii relațiilor intime dintre poporul rusesc și cel bulgar. La revista militară a luat parte și un detașament de marinari rușesci, ear' ca privitori erau: ducele, principele, agentul diplomatic rusesc cu întreg personalul, min'strii, șefii autorităților, consuli și un mare număr de public.

Sâmbătă dimineața mare-ducele a plecat la Burgas.

NOUTĂȚI

Consistoriul arhiepiscopesc a ținut azi, Luni, ședință plenară ordinară, la care au luat parte un număr însemnat de asesori. Dintre cei esteri erau prezenți d-nii *V. Oniș* și *A. Vlaicu* din Brașov. Intre alte obiecte s'a decis și definitivă întregire a protopopiatelor vacante: *Agnita* și *Turda*.

La Agnita a fost denumit administratorul actual *Nicolau Moldovan* cu 11 voturi contra 3, pe cari le-a învins contra candidatului, oficialul cons *Ioan Baptist Boiu*; ear' la Turda s'a denumit parochul *Iovian Mureșan*, paroch în Tresnea. Contra candidatului *Theodor Ciortea*, paroch în Cojocna, a învins 5 voturi.

„Astra” la Huedin. În 24 Iunie st. v. s'a ținut în Huedin a doua adunare generală a despărțământului Huedin al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”. Referitor la decursul acestei adunări înstrăgăm din un raport mail lung următoarele: Înfrânt abia în anul trecut la stăruințele inteligenței române din Huedin și Hida, despărțământul și-a luat frumos avânt de desvoltare, și pe când la prima adunare (constituantă) abia avea 5 membri ordinari, până la adunarea de acum numărul acelor crescuse la 28 ordinari și unul fondator, la cari în cursul adunării s'au mai înseris încă 5 ordinari. Cu același zel conducătorii despărțământului, în frunte cu directorul Ioan Pop. adm. ppopesc gr. cat. în Morlaca, au lucrat și întru înființarea de agenturi și a bibliotecii despărțământului, așa că la adunarea din Dumineca trecută comitetul a putut raporta, că despărțământul are deja 14 agenturi și o bibliotecă centrală cu 28 opuri în 34 volume.

Adunarea a fost cercetată de numeroși preoți, advocați, învățători, dame și domnișore până și de pe la Bistrița; o singură lacună însă: țărani nu prea erau. Ar fi bine, ca cei puși în fruntea despărțământului să i clarifice și lumineze asupra scopurilor urmărite de Asociațiune și să i îndemne a se interesa și dăruie de lucrările ei. După cuvântul de deschidere al directorului, — ținut cu multă vervă și bogat în reprimii asupra trecutului înființării Asociațiunii, — și după terminarea agendelor oficiale ale adunării s'a ținut prânz comun, la care au luat parte peste 100 persoane, ear' sera s'a dat concert, cu concursul binecunoscutelor noastre artiste tinere. dșorele *Virginia Gall* și *Adelina Piso*.

Bună impresiune a făcut asupra membrilor despărțământului prezența avocatului *Dr. G. Tripon*, delegat al despărțământului

Bistriței, care în numele celui despărțământ a venit să salute și încurajeze pe tratele mai tiner la emulare cu despărțământele mai vechi în activitatea pentru promovarea culturii poporului: finta Asociațiunii. Asemenea și prezența dșpetilor din despărțământul Clujului, întră cari și cinci oficeri.

Dela curtea română. Ziarele din București aduc stirea, că MM. LL. Regele și Regina României nu vor pleca în străinătate decât abia în primele zile ale lunii August, ear' AA. LL. RR. Principele Ferdinand și Principesa Maria vor pleca între 15 și 20 Iulie, întâiu la Darmstadt, apoi la Coburg și la Sigmaringen. Principesa României va face și o cură de trei săptămâni la Naueim.

În valurile Oltului. Se scrie din Rimnic-Vilcea (România) că Oltul, crescut mare, aduce în valurile sale furioase aprăpe zilnic cadavre de oameni și de vite, obiecte casnice, birne, acoperișuri de case, etc. Tote acestea vin din Transilvania, unde Oltul, în urma ploilor mari, a făcut pustiiri. Ast-fel locuitorii din R. Vilcea de pe malul Oltului, au vădit cu îngrozire la podul de fer Goran, 2 cadavre restogolindu-se în valurile Oltului.

Inmormântarea generalului Candiano-Popescu. Joi la orele 4 d. a. a avut loc la București inmormântarea regretatului general al armatei române, *Candiano-Popescu*, în mijlocul unei afliente mari de lume. Încă la orele 2 spațioasă biserica *Sft. George*, în care se afla depus corpul defunctului, era îndesată de asistență alasă. Toți oficerii superiori și interiori ai garnisonei București erau de față, pe când mulțimea aștepta afară, în grădina și pe strade, pornirea cortegiului, fiindu-i imposibil de a mai pătrunde în biserică. M. S. Regele Carol era reprezentat prin dl general *Variade*, șeful casei militare, ear' guvernul prin domni ministri *Sturdza*, *Paladi*, *Aurelian*, *Misir* și *I. Brătianu*. Excelența Sa dl Fonton, ministrul Rusiei, însoțit de secretarul legației, încă a asistat la serviciul funebru.

Ceremonia funebă a fost săvârșită de P. S. S. Archereul *Nifon Ploșteanu*, vicariul Sântei Metropolii, asistat de un număr cler și de diaconii metropoliei.

Jalea era întipărită pe toate fețele. În biserică au ținut discursuri, aduând laude regretatului general, d-nii *general Comaneanu*, colonelul *Hartel* și maiorul *Romanescu*.

Terminată fiind ceremonia, s'a început formarea cortegiului. Sierul generalului a fost așezat pe un dric de tun, și cortegiul s'a pus în mișcare în ordinea următoare:

Jandarmii călări, 2 plutone. În urma lor preoții, carele cu corone, carul funebru, ofițerii pe jos, asistența civilă, și apoi trupele, în ordinea următoare:

Muzica batalionului I vânători. Un detașament din batalionul 2 vânători. Restul trupelor regimentelor de infanterie. Batalionul reg. I de geniu. Batalionul 3 vânători din reg. 6 și 21 infanterie. Regimentele de artilerie Alte două plutone de jandarmi călări. După cortegiul pașia trist, îmbrăcat țărănesc, sergentul *Grigore Ioan*, care a luat stégul turcesc la Grivița, și Andrei Iona, vânătorul generalului, cu cele necesare vânătoarei.

Pe tot parcursul cortegiului stradele erau ticsite de lume.

La orele 5 și jumătate cortegiul a ajuns la cimiterul *Bellu*. Dl căpitan *Atanasiu* din infanterie, a ținut o cuvântare funebă, în care a arătat meritele și activitatea defunctului în armată. De-asupra mormântului s'au tras trei salve de artilerie, și apoi cosciugul a fost scoborât în cavou de patru soldați.

Logodnă. Dl *Dumitru A. Mosora* învătător în *Seliște* și-a încredințat Joi în 28 Iunie st. v. de viitoare soție pe dșora *Maria Turdeșan* învătătoare în *Gurariului*.

— Dl *Teodor Cioloca* din Șipet (comitatul Timiș), s'a logodit cu gentila dșora *Măriora Dobreu* tot din Șipet.

Esposiție de țesături — la Șimleu. Reuniunea femeilor române din comitatul Hunedorei, pentru a veni în ajutorul locuitorilor din *Vaidei*, năpăstuiți de un mare incendiu în ajunul ierni trecute, a hotărât să aranjeze la *Șimleul-Silvaniei*, cu ocaziunea adunării generale a societății pentru fond de teatru român, o esposiție de țesături și lucruri de mână femeiesci, cu obiecte lucrate de femeile țărance din *Vaidei*, cari pentru lucrul lor sunt plătite din partea reuniunii. Ne putând fi plasat însă numai la femei din *Vaidei* întreg lucrul, în valoare de 400 corone, escedentul a fost distribuit între femeile din Căstău, Bințiși și Orăștie. Până a fi spedate la Șimleu, lucrurile sunt espuse în saloanele dnei Dr. Erdélyi în Orăștie. „O mică, dar prețioasă esposiție — serie „Banul Econom” — care te face să admiri mult dibăcia într'adevăr mare și deșteptăciunea țărancelor noastre, cari știu pregăti așa lucruri dragălașe. Și sub supraveghierea dnei Erdélyi, care unora li-a ales chiar modelele speciale, frumosul a fost împreunat cu folosul: din

frumosele țesături țărănești s'au pregătit practice și folositoare lucruri domnești, anume dragălașe perinițe pentru canapele, coperitoare de credenz, decoratōre de masă, coperitoare de tablete, cravate, mășarițe, ștergare, șorturi, desăgei, traste micuțe, toate foarte dragălașe, de tot vr'o 90 de obiecte”.

Pentru industriașii mici. Ministrul de honveți a adresat camerelor comerciale și industriale un circulariu în care le recercă să comunice industriașilor mici condițiunile furnisării de încălțăminte pe sēma honvețimei pentru anul 1902 și să-i îndemne a concura. Din considerare la starea tristă materială de acum a micilor industriași și pentru a le deschide isvor de câștig, ministrul a rezervat pentru ei confecționarea și furnisarea a 16.320 părechi de bocconci și 6680 părechi de ghețe ușore. La furnisare pot concura numai mici-industriași cari plătesc dare și sunt membri la ore-care corporațiune industrială.

Isvōre nouă de păcură în România. Lucrările de exploatare a isvōrelor de păcură din jurul orașului *Ploști* în timpul din urmă au dat rezultate foarte multămitōre. Deosebi cele ale isvōrelor societăților „Stēua Română” și „Speranța”. Pe teritoriul societății „Stēua Română” după sondări de 13 zile s'a dat de un isvor la adâncime de 2—3 metri atât de abundent, cum nu s'a mai pomenit până acum în România.

Se caută o mirēsă uriașă. La finea lunii Iulie espiră concursul pentru un premiu de *osută mii de franci*, pus pe sēma celei mai uriașe părechi de oameni, — bărbat și femeie, fie de ori-ce naționalitate și din ori-ce țēră, care se va prezenta în persoană în *Paris*. Foile din *Paris* scriu, că jumătatea mai tare din părechia căntată, bărbatul, a sosit deja la *Paris*. E un Englez din *China* și are doi metri și douăzeci de centimetri în înălțime. Dacă se va prezenta și jumătatea mai slabă, o mirēsă de asemenea înălțime, premiul sigur că e al lor. Avis Româncelor înalte.

Concert în Feredeu (Geōgiu). „Reuniunea română de cântări din Oraștie” arangiază Duminecă în 8/21 Iulie în pavilionul dela scările din *Geōgiu* (Feredeu) concert, al cărui venit curat e destinat pentru zidirea bisericii din Feredeu. Inceputul la 4 ore p. m. Prețul de intrare: de familie 3 corone, de persoană 1 coronă 50 fileri, locuri de stat 1 cor. După producțiune armēză joc! Suprasolvirile maritimōse se primesc cu multămită și se vor cuita pe cale ziaristică.

Grindină ne mai pomenită în România. În ziua de 21 l. c. v. a căzut la comuna *Frățiești* (județul Ialomița) grindină, cântărind fie-care pētră 100—140 grame. În comuna *Ogradă* (jud. Ialomița) a cădut grindină în mărimea oului de găscă, care a distrus învelișul caselor, a omorât și rănit locuitori. De asemenea în comuna *Bucu* (tot jud. Ialomița) a cădut grindină cântărind 350—400 grame fie-care pētră, care a omorât pasēri și a rănit locuitori. Pagubele se urcă la suma de 40.000 de lei.

Știri mērunte. În cercurile de curte din *Roma* se vorbește că părechia regală va cēlători la *Londra* la înconorarea regelui *Edward*, ear' de acolo va merge la *Paris* să facă vizită presidentului *Loubet*. — Chedi-vul *Egiptului* va călători zilele acestea în *Elveția*. — La 15 August st. v. se va face sfîșțirea mănăstirii *Sinaia* restaurată anii trecuți. Vor asista și membrii curții regale. — Ministrul de justiție al Ungariei intenționează a pune robii la lucru de agricultură, în loc de a i întrebuița la lucrări industriale, ca până acum. — Osēmintele episcopului gr. catolic *Ioan Lemēnyi* săptămēna acēsta vor fi desgropate din cimiteriul *San-Marc* din *Viena* și așezate în cripta dela biserica curții metropolitane din *Blaj*.

Rugare.

Domnii cari au primit liste de abonament pentru „Cartea de aur” și încă nu mi-le-au retrimis, sunt rugați să mi-le înapoieze negreșit până la finea lunii acēsteia, pentru-ca orientându-mē asupra esemplarelor ce vor fi de scos, se pot începe cu tipărirea cărții.

Abonamente se mai primesc pentru primele două tomuri, până la finea lunii acēsteia, cu prețul de 20 corone ambele tomuri și se pot face și prin câte o cartă postală, trimisă la adresa subscrisului.

Sibiiu, 14 Iulie n. 1901.

Teodor V. Păcățian.

Cărți și reviste.

Au apărut:

„*Transilvania*”, organul „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, Nr. V. pe luna Iunie, cuprînd pe lângă procesele verbale ale ședințelor comitetului central și pe lângă unele știri din despărțăminte, doi articoli de interes deosebit: „*Supplex libellus valachorum*” (capitol din „Cartea de aur” de T. V. Păcățian) cu introducere de Păcățian și traducerea în românește a *suplicei*, făcută de Dr. E. Daian special pentru „Cartea de aur”; al doilea articol de interes deosebit pentru iubitorii de estetică și de literatura dramatică, e „*Din estetica tragicului*”, de Dr. Iosif Blaga (polemică cu Dr. G. Pop).

„*Transilvania*” apare în 10 numeri pe an, în Sibiiu str. morii Nr. 8 și costă 10 corone pe an. Membrii Asociațiunii o primesc gratis.

Din public.*)

Mulțămită publică.

Simțindu-se în parochia noastră lipsa de un rēnd de vestiminte preoțesci, și poporul fiind atât sērăc cât și îngreunat cu alte dări și aruncuri n'au putut singur din mijlōcele sale a le procura, deci subscrisul am făcut o colecță în cercul restrîns al cunoscuților și rezultatul a fost favoritor, căci s'a adunat chiar suma cerută pentru vestiminte, cari s'au și procurat și sfîșțit în ziua de *Rusalii* cu mare bucurie din partea poporului pentru așa un rēnd de ornate cum n'au mai fost în acēsta biserică. Ca ajutători sunt din comună: subscrisul cu 4 cor., *Petru Guga*, 3 cor., *Luca Pērva*, 2 cor., *Petru Henți*, 2 cor., *Ioan Florea*, 2 cor., *Nicolae Șuteu*, 1 cor., *Ioan Șuteu*, 1 cor., *Petru Aslău* învēt. 2 cor., *Victor Stoi-covici*, notar 1 cor., *P. C. 60 fileri*, *Dumitru Mole* 1 cor., *Din Șoimușul mureșan*: *Graif* 1 cor., *Gabor Istvan*, 1 cor., *Vasilie Stan*, 1 cor., *Lazar Adam*, notar 1 cor. *Din Deva*: *G. Romanul*, prot. 2 cor., *Schuster Vilmos*, 1 cor. 20 fileri, *Toma Roșu*, învătător 1 cor., *Blum Zsigmond*, 2 cor., *Gligor*, pre-tor 1 cor., *Cutean Romulus*, 1 cor., *Ferencz Albert*, 1 cor., *Iosif Lazarescu*, 1 cor., *Szaboszló Samu*, 1 cor., *Abrudean Dumitru*, 1 cor., *Covaci Ioan*, 25 fileri, *Beke Condri*, 1 cor., *Breir* 1 cor., *Dtr. Vlad*, 2 cor., *Reis*, 1 cor., *Costescu*, teolog, 1 cor., *Fr. Hossu*, 2 cor., *Cuceai Géza*, 1 cor., *Caprini Alajos*, 1 cor., *Dozza Samuil*, 1 cor., *Dr. Mende*, 1 cor., *Bogdan Miklos*, 1 cor., *Dr. Moșu*, 1 cor., *Vasilie Pop*, 1 cor., *Leufer*, 1 cor., *Szōcs Lajos*, 1 cor., *Roth Bernat* 1 cor., *Planer Ferencz*, 1 cor., *Dr. Wild*, 1 cor., *Reti Gyula*, 1 cor., *N. N. 40 fileri*, *Alexandru Pētrēu*, paroch în *Chergeș* 1 cor., *Ioan Stan-ciu*, din *Brad* 1 cor., cu totul 59 corone 25 fileri, ear' restul pentru postă s'a acoperit dela subscrisul, drept aceea în numele poporului din *Fornadia* aduc cele mai frumōse mulțamite tururor binefacētorilor. Binecuvîntēză dōmne și sfîștesce pre cei ce iubesc frumșeta Casei Tale.

Fornadia, în 4 Iunie 1901.

În numele poporului din Fornadia.

Petru Câmpean
paroch gr.-or.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica acēsta Redacția nu primesc răspunderea.

Posta Redacțiunei.

D-lui Sof... N... Tema a fost tratată în colōnele ziarului nostru, în același înțeles. Ținem și noi de foarte însemnat postul de notariu comunal și carieră destul de bună și sigură, pentru-ca tinerii nostri să o îmbrățișeze. Ideea de acordarea de stipendii pe sēma celor-ce se înscriu la cursurile administrative e însă, cel puțin deocamdată, ne-realizabilă, pentru-că toate fundațiunile își au bine precisate scopurile în cari se împart stipendii din ele. De altcum se pōte că vom mai reveni, folosindu-ne de unele idei cuprinse în manuscriptul D-tale.

Văleni. Nu se pōte publica. E prea întărziat. Chiar și cu celalalt am făcut numai excepțiune, din anumite considerațiuni.

Spălnaca. N'a sosit, după cum ai putut vedē și din nota oficială, publicată în numărul trecut.

Nr. 437/1901

[112] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor de parochi din parochiile de clasa a III-a a) Cerul Băcăinți, b) Giógiu-Feredu și c) Almașul-mare-Joseni, se scrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu aceste trei posturi sunt cele fasonate la còla B. pentru întregirea venitelor preoțesci dela stat.

Competenții au a-și trimite cererile instruite conform legilor din vigóre subsemnatului oficiu protopresbiterial de unde se și pot lua informațiuni mai detaiate în cauză în termenul sus indicat pentru fie-care parochie separat.

Oficiul protopresbiterial rom. gr. or. al Orăștiei în conțelegere cu comitetele parochiale.

Orăștie, 20 Iunie 1901.

Vasile Domșa
protopresbiter

Nr. 526/1901 protop.

[114] 1—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor învățătoresci vacante în comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Mediașului, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. *Ațel*, cu salariu de 600 cor. solviți din cassa comună în sumă de 200 cor. ear' restul de 400 cor. din repartitiune, cuartir în edificiul școlei și lemne.

2. *Biertan*, cu salariu de 600 cor. solviți în rate lunare anticipative anume: din cassa bisericeii în suma de 100 cor., din cassa comună în sumă de 300 cor., ear' restul de 200 cor., din repartitiune, cuartir în edificiul școlei.

3. *Blăjel*, cu salariu de 600 cor., solviți în sumă de 200 cor., din cassa bisericeii, ca ajutoriu dela Prea Veneratul Consistoriu Archidiececan, ear' restul de 400 cor. din repartitiune, cuartir în edificiul școlei și grădină.

4. *Chesler*, cu salariu de 600 cor., solviți din repartitiune, cuartir în edificiul școlei și lemne.

5. *Ernea săsescă*, cu salariu de 600 cor., solviți în suma de 562 cor., din repartitiune, ear' restul de 38 cor., ca întregire dela stat, cuartir în edificiul școlei și lemne de foc.

6. *Hașag*, cu salariu de 600 cor., solviți din repartitiune, cuartir în edificiul școlei.

7. *Păucea*, cu salariu de 600 cor., solviți din repartitiune, cuartir și lemne de foc.

8. *Șaroș*, cu salariu de 600 cor., solviți din repartitiune în sumă de 518 cor., ear' restul de 82 cor., din cassa comună, cuartir și lemnele de foc.

8. *Veseud*, cu salariu de 600 cor., solviți din repartitiune, cuartir și lemnele de foc.

Concurenții au să-și așternă cererile instruite conform normelor din vigóre subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul indicat, și a se presenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică spre a-și arăta desteritatea în cântări, pentru-că cei ce vor fi aleși sau instituți sunt datori a cânta Dumineca și în sârbători cu copii la liturgie.

Mediaș, 27 Iunie 1901.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Mediașului, în conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Romul Mircea
protopresbiter

Nr. 360/901.

[115] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor de învățători dela școlele confesionale gr. or. române din mai jos însemnate comune în protopresbiteratul gr. or. al Avrigului, se scrie prin această concurs cu terminul de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. *Arpașul inferior* și superior, postul de învățător cu salariul anual de 600 cor., cuartir și lemnele necesari pentru foc.

2. *Drăguș*, al doilea post de învățătoriu eventual învățător, cu salariul anual de 600 cor., cuartir și lemnele necesari pentru foc.

3. *Porcești*, al doilea post de învățătoriu cu salariul anual de 600 cor., cuartir și lemnele necesari pentru foc.

4. *Porumbacul superior apusean* și resăritean, postul de învățătoriu cu salariul anual de 600 cor., cuartir și lemnele necesari pentru foc.

5. *Streza-Cârțisora*, postul de învățător cu salariul anual de 600 cor., cuartir și lemnele necesari pentru foc.

6. *Ucea inferioară*, postul de învățător cu salariul anual de 600 cor., cuartir și lemnele necesari pentru foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi, să-și subșternă cererile concursuale instruite conform legilor din vigóre la subscrisul oficiu protopresbiterial gr. or. al Avrigului în Avrig (posta, Avrig, Felek, Szbenvármegye) până la termenul susindicat, având a se presenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică în comunele respective spre a-și arăta desteritatea în cântări și tipic, pentru-că cei ce vor fi aleși sunt datori a cânta Dumineca și în sârbători în biserică atât la strană cât și cu copii la liturgie.

Avrig, 25 Iunie, 1901.

Oficiul protopresbiterial în conțelegere cu comitetele parochiale competente.

Ioan Căndea
protopresbiter

Nr. 141/1901.

[99] 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor învățătoresci vacante în comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Hațegului se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”:

1. *Federi-Fizești*. — 2. *Livezeni*. — 3. *Petroșeni*. — 4. *Petrila Brad*. — 5. *Petrila lunca de sus*. — 6. *Luncani*. — 7. *Sântă Măria de pîtră*. — 8. *Valea Sângeorgiu-Grid*.

Salariul învățătoresc în fie-care comună este de 600 cor. anual, cuartir și lemne de foc.

Dela concurenți se recere să știe cântările bisericesci, și să cânte cu copii cântările liturgice în biserică în Dumineci și în sârbători.

Concurenții calificați nu sunt în acest tract, și este de dorit ca să petiționeze din alte tracte.

Cererile instruite conform normelor în vigóre, să se trimită în termenul indicat subsemnatului oficiu.

Hațeg, în 15 Iunie, 1901.

Oficiul protopresbiterial al Hațegului în conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Titu V. Gheaja
protopresbiter

Nr. 42/1901.

[104] 2—3

Concurs.

Pentru întregirea a patru posturi, două de învățători și două de învățătoare, devenite vacante la școla cap gr.-or. din Seliște, prin această se scrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu fiesce-care dintre aceste posturi sunt:

1. Salariu fundamental 800 cor. solviți în rate lunare anticipative.

2. Relut de cuartir în sumă de 100 cor.

3. Relut pentru grădină în sumă de 40 cor.

4. Cuincuenaliile legale provădute în § 46 din Regulamentul pentru organizarea învățământului școlar.

Maximul ôrelor de instrucție pe săptămână se statorește an de an în prima conferență a corpului învățătoresc și fie-care învățător e obligat a se conforma decisiunei acesteia.

Aflându-se pe lângă această școlă și un *asil de copii* se scrie pentru acest scop concurs pentru postul de *instrucțor* calificat.

Emolumentele acestui post sunt: 600 cor. salariu, 100 cor. bani de cuartir și 40 cor. bani pentru lemne de foc.

Concurenții reflectanți la aceste posturi, au să-și trimită suplicile lor instruite conform legilor în vigóre la oficiul protopresbiterial gr.-or. al Seliștei.

Seliște, din ședința comitetului parochial gr.-or. ținută la 17 Iunie 1901.

Ioan Popa
vice-președ.

D. A. Mosora
notariu al com.

Nr. 244/1901 prot.

Văduț.

Dr. Ioan Stroia
protopresbiter.

ad. Nr. 362/1901

[109] 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroch în parochia vacantă *Bacia*, protopresbiteratul Devei, se scrie prin această concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: cele fasonate în còla B. pentru întregirea venitelor de la stat, despre cari venite concurenții și pot lua informațiune dela comitetul parochial, seu dela oficiul protopresbiterial.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne cererile lor concursuale, instruite conform normelor în vigóre, oficiului protopresbiterial în termenul indicat, și să se prezenteze în sânta biserică în vre-o Duminecă seu sârbătoare pentru a cânta, respective, a celebra și cuvânta.

Deva, în 22 Iunie 1901.

Comitetul parochial în conțelegere cu oficiul protopresbiterial.

George Romanul
protopresbiter.

Nr. 250/1901

[105] 3—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor învățătoresci vacante din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratul Seliștei se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”:

1. *Aciliu*, un post de învățător cu salariu de 600 cor. cuartir și lemne.

2. *Alămor*, un post de învățător cu salariu de 600 cor. și cuartir.

3. *Gurariului*, două posturi de învățători, fie-care cu salariu de 600 cor., relut pentru grădină, 20 cor. și cuartir natural eventual 40 cor.

4. *Tilișca*, un post de învățător cu salariu de 600 cor. plus 100 cor. relut de cuartir și lemne sau cuartir și lemne în natură.

5. *Topârcea*, un post de învățător cu salariu de 600 cor. relut de cuartir 40 cor și folosința unui agri a cărui venit anual e 40 corone.

6. *Vale*, două posturi de învățători, fie-care cu salariu de 600 cor. și cuartir.

Cei ce voesc a reflecta la posturile acestea au a se presenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în comunele respective spre a-și arăta desteritatea în cântări și tipic, pentru că cei ce vor fi aleși sunt datori a cânta Dumineca și în sârbători la strană, eventual a forma cor bisericesc cu copiii de școlă.

Concurenții au să-și așternă cererile instruite conform normelor din vigóre în termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiterial.

Seliște, 21 Iunie 1901.

Oficiul protopresbiterial în conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Dr. Ioan Stroia
protopresbiter.

ad. Nr. 352/901.

[110] 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroch în parochia vacantă *Cristur*, protopresbiteratul Devei, se scrie prin această concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în còla B. pentru întregirea venitelor dela stat, despre care concurenții și pot lua informațiuni dela comitetul parochial sau dela oficiul protopresbiterial.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne cererile lor concursuale instruite conform normelor în vigóre subscrisului oficiu protopresbiterial în termenul indicat și a se presenta în vre-o Duminecă seu sârbătoare pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Deva, 18 Iunie 1901.

Comitetul parochial în conțelegere cu oficiul protopresbiterial gr.-or. al Devei.

George Romanul
protopresbiter.

La **Librăria Tipografiei archidiece-sane în Sibiu** se află de vânzare:

Introducere în contabilitate și Contabilitatea în partidă simplă

de
I. C. Panțu
profesor la școla superioară de comerț.

Preț 2 corone.

Pentru pacienții de stomach!

Tuturor cari în urma răcelii ori a prea marelui împovărări a stomacului sau prin consumarea de mâncări greu de mistuit prea reci ori prea calde sau prin un trai neregulat și-au contras bôle de stomach, precum:

Catar de stomach, Sgârțuri de stomach, Dureri de stomach, Mistuire grea sau astupare de stomach

li-se recomandă un bun mijloc de casă, ale cărui rezultate escelente de mulți ani sunt deja probate. Acesta este:

Vinul de buruieni al lui Hubert Ullrich.

Acest vin este preparat din buruieni renumite și recunoscute ca tămăduitoare, cu vin bun; întărește și învioră organismul de mistuire al omului. Vinul de buruieni delătură conturbațiile de mistuire și influențează puternic asupra noiei formări de sânge sănătos.

Prin întrebuințarea regulată a vinului de buruieni bôlele de stomach vor fi curate încă în formare. Să nu întârzie nime dar a-1 folosi încă de cu vreme. Simptome, ca: dureri de cap, rigăeli, arsuri în stomach, inflamații, amețeli cu vomări, cari la pacienți cu suferințe învechite apar cu atât mai vehement, dispar adesea după câte-va beuturi de vin de buruieni.

Constipațiile cu urmările lor neplăcute, **maladii, dureri colice, bătăi de inimă, insomnie**, precum și conglomerarea sângelui în ficat, splină și suferințele hemoroidice de multe-ori se delătură iute cu vinul de buruieni. Vinul de buruieni delătură mistuirea grea și depărtăză prin un scaun ușor materii stricate din stomach și intestine.

Fața palidă și slabă, anemia și slăbiciunile sunt de obicei urmările unei mistuiri rele a formării insuficiente de sânge și a stării bolnăvicioase a ficatului. **Lipsa de apetit și reaua dispoziție**, precum și **durerile de cap și nopțile perdue** (insomnie) consumă adeseori încetul cu încetul multe persoane. Vinul de buruieni dă slăbetei puteri de trai un nou și proșpăt impuls. Vinul de buruieni mărește apetitul, ajută mistuirea și nutrește, ușurează formarea și schimbarea materiei, înlesnește formarea sângelui, calmăză nervi escitați și crează nouă **voe de viață**. Nenumărate scrisori de recunoștință și mulțămii dovedesc acestea.

Vinul de ierburi se află de vânzare în sticle *fl. 1.50 și fl. 2.* — la farmaciile din Sibiu: *Turnișor, Seliște, Ocna, Slănic, Șeica-mare, Noerich, Avrig, Tâlmăciu, Boita, Cismădie, Poplaca, Gurariului, Jina, Poiana, Mercurea, Călnic, Loman, Pian-l-de-sus, Petrifalău, Sebeșul-săsesc, Vinul-de-jos, Daia, Spring, Vingard, Ohaba, Beșineu, Mihail, Teiuș, Blăj, Pănade, Tapu, Mediaș, Blăjel, Sânt-Mărtin, Ibașfalău, Basna, Agnita, Cincu-mare, Boholț, Făgăraș, Beclean, Câmpulung, Râmnic-Vâlcea, Cudjir, Orăștie, Deva, Hunedoara, Hațeg, Luncani, Puj, Ohaba, Ponor, Alba-Iulia etc.* — precum și în toate celelalte localități mai mari și mai mici din Ardeal, Ungaria și Austria.

Farmaciile din Sibiu trimit 3 și mai multe sticle de vin cu prețurile originale în toate localitățile din Austro-Ungaria.

Păziți-vă de falsificări!

Să se ceră anumit:

Vinul de buruieni al lui Hubert Ullrich.

Vinul meu nu este o medicină secretă. Părțile lui constitutive sânt: Vin de Malaga 450,0, Spirit de vin 100,0, Glycerin 100,0, Vin roșu 240,0, Sirup de fragi 150,0, Sirup de cireșe 320,0, Coacăză, Anis, Rădăcină „Helen”, iarba ferului americană, Rădăcina „Entianus”, „Kalmus” à 10,0. Toate aceste se amestecă.
un. dem. [21] 11—11